

Sygn. akt: WA 16/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Bogdan Rychlicki (przewodniczący)

SSN Jerzy Steckiewicz

SWSO del. do SN płk Krzysztof Mastalerz (sprawozdawca)

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Juliusza Balceraka
w sprawie

1) mjr. rez. R. O. oskarżonego z art. 231 § 2 k.k., art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k., **2) cyw. J. C.** oskarżonego z art. 231 § 2 k.k., **3) cyw. J. K. F.** oskarżonego z art. 271 § 3 k.k. i art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2013 r., apelacji wniesionej na niekorzyść przez prokuratora od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 maja 2013 r.,

- I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy,**
- II. koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 15 maja 2013 r., uniewinnił:

I. **mjr. rez. R. O.** od tego, że:

„1. w dniu 2 grudnia 2002 r. w W., będąc funkcjonariuszem publicznym z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez firmę K. s.c. E. i J. F., zajmując stanowisko starszego oficera Wydziału [...], będąc na podstawie rozkazu dziennego nr [...] jego Komendanta z dnia 4.10.2002 r. przewodniczącym komisji inwentaryzacyjnej w tym Szpitalu, nie dopełnił swoich obowiązków wynikających z art. 22 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) oraz pkt. II zakresu jego obowiązków służbowych, w ten sposób, że w dokumencie w postaci protokołu odbioru końcowego, stanowiącym dowód księgowy wykonania prac określonych w umowie zlecenia z dnia 7.10.2002 r. na przygotowanie inwentaryzacji tego Szpitala, zawartej pomiędzy wyżej wymienionym Szpitalem a wspomnianą firmą, nie zawarł rzetelnej oceny wykonania istotnych warunków tej umowy i aneksu nr 1 do niej z dnia 30.10.2002 r., który przewidywał realizację umowy do dnia 18.11.2002 r., w ten sposób, że nie ocenił w nim zgodności z postanowieniami umownymi i terminowości wykonania uzyskanych danych spisowych w formie elektronicznej na płycie CD i wydruków arkuszy spisu z natury, podczas gdy w rzeczywistości wówczas tylko częściowo były wykonane prace określone w § 2 pkt 9 wspomnianej umowy, albowiem nie uzgodniono z osobami materialnie odpowiedzialnymi 3 arkuszy spisu z natury i co najmniej 2 takie arkusze nie zostały przez nie podpisane, przy czym ostateczne zrealizowanie umowy w tym zakresie nastąpiło w dniu 9.04.2003 r., przez co działał na szkodę interesu publicznego, to jest Wojskowego Instytutu Medycznego [...], będącego następcą prawnym wyżej wymienionego Szpitala, powodując szkodę majątkową w jego mieniu poprzez wypłacenie z tytułu wykonania wyżej wskazanej umowy firmie K. s.c. E. i J. F. przelewem w dniu 12.12.2002 r. nienależnej kwoty 2198,75 zł oraz zaniechanie dochodzenia od tej firmy zapłaty przewidzianej w § 6 zawartej z nią umowy kary umownej w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, będącej skutkiem przesunięcia terminu zakończenia

spisu, to jest kwoty 28200 zł, która powinna zostać zapłacona przez nią na rzecz tego Instytutu za 141 dni zwłoki w wykonaniu umowy,

tj. od popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 kk;

2. w dniu 15 stycznia 2003 r. w W., będąc funkcjonariuszem publicznym z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez firmę J.K.F. Spółka z o.o. oraz wspólnie i w porozumieniu z cyw. J. K. F., zajmując stanowisko starszego oficera Wydziału [...], będąc na podstawie rozkazu dziennego nr [...] Komendanta tego Szpitala z dnia 4.10.2002 r. przewodniczącym komisji inwentaryzacyjnej w tym Szpitalu, nie dopełnił swoich obowiązków wynikających z art. 22 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) oraz pkt. II zakresu jego obowiązków służbowych, w ten sposób, że będąc osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu w postaci protokołu zdawczo- odbiorczego dotyczącego wykonywanej w tym Szpitalu inwentaryzacji, poświadczyl nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w protokole odbioru końcowego, stanowiącym dowód księgowy wykonania prac określonych w umowie z dnia 19.11.2002 r., zawartej pomiędzy wyżej wymienionym Szpitalem a wspomnianą firmą, stwierdzając w nim, że prace wymienione w tym protokole zostały wykonane zgodnie z powyższą umową i aneksem nr 1 do niej z dnia 6.12.2002 r., który przewidywał realizację umowy do dnia 23.12.2002 r., podczas gdy w rzeczywistości wówczas tylko częściowo były wykonane prace określone w § 2 pkt. 4 i 8 wspomnianej umowy, albowiem nie przyporządkowano wartości z systemu E. do części spisanych składników majątkowych, błędnie przyporządkowano numery z systemu E. do części spisanych składników majątkowych i nie dokonano wyceny niektórych składników majątkowych, będących przedmiotami medycznymi, przy czym ostateczne zrealizowanie umowy w tym zakresie nastąpiło w dniu 9.04.2003 r., przez co działał na szkodę interesu publicznego, to jest Wojskowego Instytutu Medycznego, narażając go na wypłacenie z tytułu wykonania wyżej wskazanej umowy firmie J.K.F. Spółka z o.o. nienależnej kwoty 9141,03 zł oraz powodując zaniechanie dochodzenia od tej firmy zapłaty przewidzianej w § 6 zawartej z nią umowy kary umownej w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, będącej skutkiem przesunięcia terminu zakończenia spisu,

przez co wyrządził szkodę majątkową w jego mieniu w wysokości 21200 zł, które to środki pieniężne powinny zostać zapłacone przez nią na rzecz tego Instytutu za 106 dni zwłoki w wykonaniu umowy,

tj. od popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 kk w zb. z art. 271 § 3 k.k.”

II. cyw. J. C. od tego, że:

„ w okresie od dnia 4 października 2002 r. do nieustalonego dnia pomiędzy dniem 6 grudnia 2002 r. a dniem 12 grudnia 2002 r. w W., będąc funkcjonariuszem publicznym z tytułu zajmowania stanowiska Zastępcy Komendanta [...], działając: w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez firmy J.K.F. Spółka z o.o. i K. s.c. E. i J. F. i na szkodę interesu publicznego, to jest wyżej wymienionego Szpitala, nie dopełnił swoich obowiązków wynikających z udzielonego mu w dniu 9.01.2002 r. przez Komendanta tego Szpitala pełnomocnictwa w ten sposób, że:

- naruszając przepisy art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 1 pkt 9 i art. 12a ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 z późn. zm.) zezwolił, bez zawarcia umowy i pomimo toczącego się postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę na inwentaryzację składników majątkowych wyżej wymienionego Szpitala i podległych mu placówek, firmie J.K.F. Spółka z o.o. od dnia 4.10.2002 r. na wykonywanie tej inwentaryzacji aż do dnia 19.11.2002 r., kiedy to reprezentując Komendanta tego Szpitala zawarł bez obligatoryjnego zastosowania tej ustawy umowę z Prezesem J.K.F. Spółka z. o.o. na inwentaryzację składników majątkowych w tym Szpitalu i podległych mu magazynach,

- naruszając przepis art. 76 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy podpisał w dniu 30.10.2002 r. aneks do umowy zlecenia z dnia 7.10.2002 r., zawartej pomiędzy Szpitalem [...] a firmą K. s.c. E. i J. F., na przygotowanie inwentaryzacji tego Szpitala z terminem realizacji umowy do dnia 31.10.2002 r., wprowadzając nim nowy, niekorzystny dla zamawiającego termin wykonania umowy do dnia 18.11.2002 r., uzasadniając to rzekomą nieobecnością osób odpowiedzialnych materialnie i brakiem możliwości podpisania arkuszy spisu z natury, w wyniku czego uniemożliwił żądanie zapłaty przewidzianej w § 6 tej umowy kary umownej w

wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, będącej skutkiem przesunięcia terminu zakończenia spisu, to jest kwoty 3600 zł na szkodę wspomnianego Szpitala, a ponadto w nieustalonym dniu pomiędzy dniem 6 grudnia 2002 r. a dniem 12 grudnia 2002 r. nie dopełnił swoich obowiązków w ten sposób, że działając na podstawie ustnego upoważnienia Komendanta wspomnianego Szpitala, naruszając pkt II ppkt 5 „Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w CSK [...]”, podjął, wbrew treści § 4 pkt 4 w zw. z § 2 pkt. 2, 3 i 4 cytowanej wyżej umowy z dnia 19.11.2002 r., decyzję o wypłacie firmie J.K.F. Spółka z o.o., z tytułu wykonania § 4 pkt 4 tej umowy, określonej w wystawionej przez jej Prezesa fakturze VAT nr [...] z dnia 2.12.2002 r. nienależnej kwoty 120867,47 zł, co wykonano przelewem w dniu 12.12.2002 r., pomimo że faktura ta nie została sprawdzona pod względem merytorycznym przez głównego księgowego tego Szpitala i nie sporządzono i dołączono do niej protokołu odbioru prac, a w rzeczywistości wówczas tylko częściowo były wykonane prace określone w § 2 pkt. 1, 2, 3 i 4 wspomnianej umowy, albowiem nie spisano części przedmiotów stanowiących składniki majątkowe wyżej wymienionego Szpitala, nie przyporządkowano wartości z systemu E. do części spisanych składników majątkowych, błędnie przyporządkowano numery z systemu E. do części spisanych składników majątkowych, nie dokonano wyceny niektórych składników majątkowych i nie uzgodniono części uzyskanych wydruków z osobami materialnie odpowiedzialnymi w tymże Szpitalu, przez co spowodował zaniechanie dochodzenia od wyżej wymienionej firmy zapłaty przewidzianej w § 6 zawartej z nią umowy kary umownej w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, będącej skutkiem przesunięcia terminu zakończenia spisu, w następstwie czego wyrządził szkodę majątkową w mieniu Wojskowego Instytutu Medycznego, będącego następcą prawnym wyżej wymienionego Szpitala, w wysokości 21200 zł, które to środki pieniężne powinny zostać zapłacone przez firmę J.K.F. Spółka z o.o. na rzecz tego Instytutu za 106 dni zwłoki w wykonaniu umowy, albowiem zgodnie z aneksem nr 1 do niej z dnia 6.12.2002 r. powinna ona być wykonana do dnia 23.12.2002 r., podczas gdy w rzeczywistości ostateczne zrealizowanie umowy nastąpiło w dniu 9.04.2003 r., tj. od popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 kk w zw. z art. 12 k.k.”

III. **cyw. J.K. F.** od tego, że:

„1. w dniu 2.12.2002 r. w S., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez firmę J.K.F. Spółka z o.o., będąc jako Prezes tej Spółki osobą uprawnioną do wystawiania dokumentów w postaci faktur VAT poświadczyl nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w dokumencie w postaci faktury VAT nr [...] z dnia 2.12.2002 r., stwierdzając w niej, że wykonano usługę zgodnie z § 4 pkt 4 umowy z dnia 19.11.2002 r. zawartej pomiędzy Szpitalem [...] a wspomnianą firmą na wykonanie inwentaryzacji składników majątkowych tego Szpitala, podczas gdy w rzeczywistości zrealizowanie tej umowy nastąpiło w dniu 9.04.2003 r., a w czasie wystawienia wyżej wskazanej faktury VAT tylko częściowo były wykonane prace określone w § 2 pkt. 1, 2, 3 i 4 tej umowy, albowiem nie spisano części przedmiotów stanowiących składniki majątkowe wyżej wymienionego Szpitala, nie przyporządkowano wartości z systemu E. do części spisanych składników majątkowych, błędnie przyporządkowano numery z systemu E. do części spisanych składników majątkowych, nie dokonano wyceny niektórych składników majątkowych i nie uzgodniono części uzyskanych wydruków z osobami materialnie odpowiedzialnymi w tymże Szpitalu, po czym w dniu 6.12.2002 r. przekazano ten dokument Zastępcy Komendanta do Spraw Ekonomiczno-Finansowych wspomnianego Szpitala, w następstwie czego, na podstawie jego decyzji, wypłacono z tytułu wykonania wspomnianej umowy wyżej wymienionej firmie przelewem w dniu 12.12.2002 r. nienależną kwotę 120867,47 zł oraz zaniechano dochodzenia od niej zapłaty przewidzianej w § 6 zawartej z nią umowy kary umownej w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, będącej skutkiem przesunięcia terminu zakończenia spisu, to jest kwoty 21200 zł, która powinna zostać zapłacona przez nią na rzecz Wojskowego Instytutu Medycznego, będącego następcą prawnym wyżej wymienionego Szpitala, za 106 dni zwłoki w wykonaniu umowy, ponieważ aneks nr 1 do niej z dnia 6.12.2002 r. przewidywał termin jej wykonania do dnia 23.12.2002 r.,

tj. od popełnienia przestępstwa z art. 271 § 3 k.k.;

2. w dniu 15 stycznia 2003 r. w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez firmę J.K.F. Spółka z o.o. oraz wspólnie i w porozumieniu z mjr. rez. R. O., wiedząc, że jest on funkcjonariuszem publicznym z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej, będąc jako Prezes tej Spółki osobą uprawnioną do

wystawiania dokumentów w postaci protokołów zdawczo-odbiorczych wykonanych przez nią usług, nie dopełnił swoich obowiązków wynikających z art. 22 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) w ten sposób, że poświadczył nieprawdę w protokole odbioru końcowego, stanowiącym dowód księgowy wykonania prac określonych w umowie z dnia 19.11.2002 r. zawartej pomiędzy Szpitalem [...] a wspomnianą firmą na wykonanie inwentaryzacji składników majątkowych tego Szpitala, stwierdzając w nim, że prace wymienione w tym protokole zostały wykonane zgodnie z powyższą umową i aneksem nr 1 do niej z dnia 6.12.2002 r., który przewidywał wykonanie umowy do dnia 23.12.2002 r., podczas gdy w rzeczywistości zrealizowanie tej umowy nastąpiło w dniu 9.04.2003 r., a w czasie wystawienia wyżej wskazanego protokołu odbioru końcowego tylko częściowo były wykonane prace określone w § 2 pkt. 4 i 8 wspomnianej umowy, albowiem nie przyporządkowano wartości z systemu E. do części spisanych składników majątkowych, błędnie przyporządkowano numery z systemu E. do części spisanych składników majątkowych i nie dokonano wyceny niektórych składników majątkowych, będących przedmiotami medycznymi, przez co działał na szkodę interesu publicznego, to jest Wojskowego Instytutu Medycznego, będącego następcą prawnym wyżej wymienionego Szpitala, narażając go na wypłacenie z tytułu wykonania wspomnianej umowy wyżej wymienionej firmie nienależnej kwoty 9141,03 zł, tj. od popełnienia przestępstwa z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k.”

Apelację od wyroku złożył prokurator.

Skarżący zarzucił:

„ błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mające wpływ na jego treść, polegające na błędnym przyjęciu, że:

1) brak konkretnego określenia obowiązków służbowych oskarżonego mjr. rez. R. O. jako przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej skutkuje przyjęciem, że nie można przypisać mu popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 kk, podczas gdy obowiązki służbowe funkcjonariusza publicznego obowiązki mogą wynikać z samej istoty urzędowania i powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym

przypadku art. 22 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.), co skutkowało jego uniewinnieniem zarówno od zarzutu popełnienia zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia przestępstwa z art. 231 § 2 kk, jak również od zarzutu popełnienia zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia przestępstwa z art. 231 § 2 kk w zb. z art. 271 § 3 kk, zamiast prawidłowego uznania, oskarżony dopuścił się tych występków;

2) przyjęciu, że podpisany przez oskarżonego mjr. rez. R. O. protokół odbioru końcowego z dnia 15.01.2003 r. nie jest dokumentem w rozumieniu art. 115 § 14 kk, podczas gdy jego treść jednoznacznie wskazuje, że jest on dowodem okoliczności mającej znaczenie prawne, a zatem stanowi dokument w myśl tego przepisu prawa karnego, co skutkowało jego uniewinnieniem od zarzutu popełnienia zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia przestępstwa z art. 231 § 2 kk w zb. z art. 271 § 3 kk, zamiast prawidłowego uznania, że oskarżony dopuścił się tego występkę;

3) oskarżony cyw. J. C., pełniąc funkcję Zastępcy Komendanta do Spraw Ekonomiczno - Finansowych byłego Szpitala [...], nie był funkcjonariuszem publicznym, ponieważ Szpital ten nie był instytucją z art. 115 § 13 pkt 6 kk, lecz zgodnie z jego Statutem samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej, co w konsekwencji spowodowało przyjęciem, iż oskarżony nie był sprawcą przestępstwa „urzędniczego” określonego w art. 231 kk, podczas gdy były Szpital [...] jako instytucja państwowa był jednocześnie jednostką wojskową w rozumieniu art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205 ze zm.) oraz zakładem opieki zdrowotnej w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.), zatem oskarżony zajmując kierownicze stanowisko w tej instytucji państwowej był funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 pkt 6 kk i dopuścił się zarzucanego mu w akcie oskarżenia przestępstwa z art. 231 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

4) wystawiona przez oskarżonego cyw. J. K. F. w dniu 2.12.2002 r. faktura VAT nr [...] z tytułu wykonania usług zgodnie z § 4 pkt 4 umowy z dnia 19.11.2002 r. zawartej pomiędzy byłym Szpitalem [...] a firmą J.K.F. Spółka z o.o. na wykonanie inwentaryzacji składników majątkowych tego Szpitala nie jest dokumentem w rozumieniu art. 115 § 14 kk, podczas gdy jego treść jednoznacznie wskazuje, że jest on dowodem okoliczności mającej znaczenie prawne, a zatem stanowi dokument w myśl tego przepisu prawa karnego, co skutkowało niezasadnym jego uniewinnieniem od zarzutu popełnienia zarzuconego mu w punkcie I aktu oskarżenia przestępstwa z art. 271 § 3 kk, zamiast prawidłowego uznania, że oskarżony dopuścił się tego występku;

5) podpisany przez oskarżonego cyw. J. K. F. protokół odbioru końcowego z dnia 15.01.2003 r. nie jest dokumentem w rozumieniu art. 115 § 14 kk, podczas gdy jego treść jednoznacznie wskazuje, że jest on takim dokumentem, co skutkowało niezasadnym jego uniewinnieniem od zarzutu popełnienia zarzuconego mu w punkcie II aktu oskarżenia przestępstwa z art. 21 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk w zb. z art. 271 § 3 kk, zamiast prawidłowego uznania, że oskarżony dopuścił się tego występku”.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Wojskowemu Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył.

Apelacja prokuratora nie jest zasadna.

Złożony środek odwoławczy cechuje się niekonsekwencją w sformułowaniu zarzutów. Skarżący podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na treść orzeczenia. Analiza treści apelacji i jej uzasadnienia prowadzi do wniosku, że prokurator podnosi argumenty dotyczące błędnej oceny materiału dowodowego. Zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawy w granicach podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym o tyle, o ile ustawa to przewiduje. W tym miejscu przypomnieć należy, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę wyroku, zasługuje na uwzględnienie, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Opisywany zarzut nie może sprowadzać się do samej

polemiki z ustaleniami sądu zawartymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania sądu w ocenie materiału dowodowego. Przeciwwstawienie ustaleniom sądu pierwszej instancji odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 lutego 1975 r., sygn. II KR 355/74, OSNPG 1975, z. 9, poz. 84; z dnia 22 stycznia 1975 r., sygn. KR 197/74, OSNKW 1975, z. 5, poz. 58).

Wywiedziona apelacja ma właśnie taki polemiczny charakter.

Sąd pierwszej instancji dokonując ustaleń faktycznych, przy wykorzystaniu opinii biegłego z zakresu księgowości, prawidłowo ustalił, że protokół odbioru końcowego nie jest dokumentem księgowym w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. Nr 76 z 2002 r., poz. 694 ze zm.). Skoro zatem nie jest dowodem księgowym to nie odnoszą się do niego wymogi określone w art. 22 ust. 1 cyt. ustawy o rachunkowości.

Całkowicie nietrafny jest zarzut bezkrytycznego podejścia Sądu pierwszej instancji do opinii biegłego, który miał dokonać niedopuszczalnej wykładni przepisów ustawy o rachunkowości, a w szczególności wyjaśnienia pojęcia dowodu księgowego. Przypomnieć należy, że na rozprawie w dniu 17 listopada 2011 r., prokurator poparł częściowo wniosek dowodowy jednego z obrońców odnośnie udzielenia odpowiedzi na pytanie: czy protokół końcowego odbioru prac inwentaryzacyjnych jest dowodem księgowym. W opinii pisemnej i uzupełniającej biegły udzielił odpowiedzi na pytanie zadane także pośrednio przez prokuratora.

Zgodzić należy się z ogólnym poglądem skarżącego, że obowiązki służbowe funkcjonariusza publicznego mogą wynikać z samej istoty urzędowania, jak i powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Mjr rez. R. O. pełnił służbę wojskową na stanowisku Starszego Oficera Wydziału Logistyki w Pionie Techniczno-Eksploatacyjnym. Zgodnie z zakresem obowiązków (pkt II) miał także wykonywać inne zadania służbowe zlecone przez przełożonych. Wymieniony oskarżony przyjął obowiązki w dniu 22 kwietnia 2002 r. Rozkazem Dziennym z dnia 4 października 2002 r. Komendanta Szpitala [...] mjr rez. R. O. wyznaczony został Przewodniczącym Komisji Inwentaryzacyjnej.

Wskazany przełożony określił zadania komisji polegające na powiadamianiu o terminach wejścia zespołów spisowych do poszczególnych komórek organizacyjnych.

W ślad za Sądem pierwszej instancji przyjąć należy, że celem prac Komisji Inwentaryzacyjnej, a więc nie tylko mjr. rez. R. O., było udzielanie pomocy pracownikom firm zewnętrznych realizujących inwentaryzację. Trudno bowiem przyjmować, że powołana Komisja Inwentaryzacyjna, działająca w oparciu o Instrukcję inwentaryzacyjną z 1998 r., miałyby wykonywać te same czynności spisowe co firmy „J.K.F.” i „K”.

Protokoły odbioru końcowego nie są dokumentami księgowymi ale także nie są dokumentami w rozumieniu art. 115 § 14 k.k., gdyż z ich treści nie wynika by były dowodami prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne. Z pewnością nie dotyczą one stopnia rzetelności realizacji umów. Protokoły odbioru końcowego odnoszą się do technicznego przyjęcia kompletu wstępnych podpisanych arkuszy spisowych.

Kwestionując ustalenia Sądu pierwszej instancji odnośnie posiadania przez J. C. przymiotu funkcjonariusza publicznego, prokurator odwołuje się do regulacji zawartych w art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP (tekst jednolity: Dz. U. Nr 21 z 2002 r., poz. 205 ze zm.) oraz art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.).

Zauważyć jednak trzeba, że przepis art. 3 ust. 5 cyt. ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. został wprowadzony art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 210, poz. 2036). Powołany przepis, definiujący pojęcie jednostki wojskowej, wszedł w życie zgodnie z art. 20 cyt. ustawy z dnia 29 października 2003 r. w dniu 1 lipca 2004 r., a więc w dniu kiedy nie istniał już Szpital [...], w układzie organizacyjnym z 2002 r.

Prawidłowym zatem jest ustalenie sądu pierwszej instancji odnośnie statusu CSK WAM oparte na zapisach powoływanej już ustawy o zakładach opieki zdrowotnej i Statucie Szpitala [...], nadanego Zarządzeniem Nr 44/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 października 1980 r. (Dz. Rozk. MON z 1998 r., poz.

98). Z poczynionej analizy tych przepisów wynika, że Szpital [...] był zakładem udzielającym świadczeń zdrowotnych.

Publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego celem działania jest udzielanie świadczeń zdrowotnych, nie może być uznany za inną instytucję państwową w rozumieniu art. 115 § 13 pkt 6 k.k., chociażby jego organem założycielskim był organ administracji rządowej (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2001 r., sygn. I KZP 5/01, OSNKW 2001, z. 9-10, poz. 71).

Słusznie zatem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wywiedziono, że J. C. nie jest funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 k.k. Wymieniony oskarżony nie posiadał uprawnień do wydawania decyzji administracyjnych, nie zajmował stanowiska kierowniczego w innej instytucji państwowej (art. 115 § 13 pkt 6 k.k.), aczkolwiek pełnił funkcję publiczną, co nie jest równoznaczne z pojęciem funkcjonariusza publicznego. Niedopuszczalna bowiem jest rozszerzająca interpretacja pojęcia funkcjonariusza publicznego, poza ramami określonymi cyt. przepisami prawa karnego materialnego. Skoro zatem J. C. nie był funkcjonariuszem publicznym to nie mógł być sprawcą przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Odnosząc się do zarzutu rzekomo niezasadnego uniewinnienia J. K. F. od popełnienia przestępstwa z art. 271 § 3 k.k., podkreślić należy, że Sąd pierwszej instancji wbrew twierdzeniu autora apelacji przyjął, iż faktura VAT nr [...] jest dokumentem. Na s. 29 uzasadnienia wyroku sąd stwierdził: „Jak wskazano ... faktura VAT jest istotnie dokumentem o jakim mowa w art. 271 k.k., zaś wystawcą takiego dokumentu jest również inna osoba, uprawniona do wystawienia dokumentu”. Podstawą uniewinnienia J. K. F. od popełnienia przestępstwa z art. 271 § 3 k.k., był charakter wystawionej faktury, która nie była „fakturą końcową”, lecz „fakturą cząstkową”. Możliwość takiego sposobu rozliczenia przewidywał § 4 pkt 1, 2, 4 i 6 umowy zlecenia z dnia 19 listopada 2002 r., zawartej z firmą J.K.F. Sp. z o.o.” Przestępstwo z art. 271 § 3 k.k. polega na poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, przez funkcjonariusza publicznego lub osobę uprawnioną do wystawiania dokumentu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Wystawienie faktury przez J. K. F. było realizacją zapisów umowy umożliwiającej otrzymanie zapłaty za pracę. Dodać przy tym należy, że prokurator

pomimo obowiązku procesowego (art. 4 k.p.k.) i prowadzonego ponad 2 lata śledztwa nie zdołał przedstawić żadnego dowodu mogącego podważyć procentowy zakres realizacji zadania, a jedynie opiera się na domniemaniu, iż 70% prac nie zostało wykonanych. Przytoczony sposób argumentacji jest niedopuszczalny. Jedynym domniemaniem obowiązującym w postępowaniu karnym jest domniemanie niewinności, tj. zakaz rozstrzygania niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego.

W odniesieniu zaś do zarzutu apelacyjnego dotyczącego przestępstwa z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k., zbędne jest ponowne cytowanie argumentów przytaczanych w wypadku czynu zarzuconego mjr. rez. R. O., który miał współdziałać z J. K. F. w tym zakresie.

Z wymienionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.